

STICHTING WINGS TO VICTORY

AIRWAR MUSEUM / AIRMEN MEMORIAL ZEELAND

Crash No 371

Fw 190 530417

22-02-1944

Oude Tonge

22 februari 1944

De voortdurend slechte weersomstandigheden bleven de geallieerde luchtoperaties teisteren en zo zou het deze dag ook weer vergaan. Van de oorspronkelijk geplande inzet van 799 viermotorigen van de Eighth naar de industriegebieden rondom Aschersleben, Bernburg en Halberstadt slaagden er uiteindelijk slechts een 255 in om hun bomladingen – de uitwijkdoelen inbegrepen – af te werpen.

Van de geplande inzet van 333 B-17's van 3.BD naar Schweinfurt kwam zelfs helemaal niets terecht zodat de missie nog tijdens het formeren werd afgeblazen.

De verliezen waren onder een dergelijk gesternte zeer hoog! 38 B-17's en 3 B-24's met 397 bemanningsleden keerden niet terug en nog eens 4 B-17's werden na de landing als onherstelbaar afgeschreven. Met gevechtsschade van uiteenlopende aard keerden 141 B-17's en 5 B-24's terug!

Een botsing tussen B-17's van 303 BG en 384 BG tijdens het formeren veroorzaakte 18 gesneuvelden en de terugkerende formaties telden nog eens 17 doden en 30 gewonden.

Het escorte bestond uit 67 P-38's van 20 FG en 55 FG en 57 P-51's van 354 FG en 357 FG en met 535 P-47's van alle overige operationele Fighter Groups kwam men op een totaal van 659 jachtvliegtuigen.

Elf van hen – 8 P-47's en 3 P-51's – werden neergeschoten (waarvan enkele boven het Zeeuwse luchtruim tijdens de terugkeer), een twaalfde machine – een P-38 – moest na terugkeer van de sterkte worden afgevoerd en nog eens 21 machines werden in meer of mindere mate beschadigd.

De Luftwaffe verliezen.

Zoals (gelukkig) steeds vaker het geval werd waren de toegebrachte verliezen geen eenrichtingsverkeer. Met de inzet van 16 Jagdgruppen en 4 Zerstörergruppen had de Luftwaffe alles uit de kast gehaald dat te vinden was en ook eenheden van de Nachtjagd alsmede opleidings – en aanvullingseenheden werden ingezet. Alles bij elkaar kostte deze inzet de Luftwaffe 53 vliegtuigen en nog eens 22 andere toestellen werden in meer of mindere mate zwaar beschadigd. 25 jachtvliegers kwamen om het leven en 13 raakten gewond.

Vier toestellen van JG 2 en JG 3 kwamen vrij dicht bij Zeeland neer; Olt. Ernst-Heinz Löhr en Olt. Adolf Leib – beiden van 1./JG 3 stortten na een botsing op 6 km ten noordwesten van Willemstad neer in het Hollands Diep. Nabij Oud-Gastel crashte Lt. Rolf Geisler van 9./JG 2 en de vierde machine tenslotte – een Fw 190 van 10./JG 2 – werd tijdens luchtgevechten boven Oude Tonge neergeschoten. De vlieger kon zijn toestel weliswaar nog tijdig verlaten maar kwam in het water van het Zijpe terecht zodat hij alsnog verdronk.¹

Marauder missies tegen Nederlandse vliegvelden.

Tegelijkertijd – althans dat was het voornemen – zouden verschillende Nederlandse vliegvelden onder handen worden genomen door de Marauders van Ninth Air Force. Een groep van 74 B-26's met 4 Spitfire squadrons als escorte en met bestemming Soesterberg, moest echter vanwege de weersomstandigheden de missie voortijdig afbreken.

Een tweede groep – bestemd voor Gilze-Rijen – had voor ons veel interessanter kunnen worden als de Flakrapporten aanwezig zouden zijn geweest! 67 B-26's met 50 Spitfires van AEF als escorte, vlogen via de monding van de Schelde rechtstreeks aan op Gilze-Rijen.

Om 11.08 uur en vanaf een hoogte van 11.500 – 12.500 voet werd vervolgens door 66 Marauders in totaal 89 ton brisant afgeworpen.

De schade viel mee! Een tankwagen met 10.000 liter brandstof en twee spoorwagons met nog eens 40.000 liter brandden volledig uit. Ook een Do 217 alsmede een oud buitgemaakt Frans toestel werden door de branden vernietigd en verder waren er beschadigingen aan voertuigen, rolveld en gebouwen.

Twee B-26 Marauders van 386 BG werden door Flak getroffen en kwamen bijgevolg met elkaar in botsing. De eerste stortte neer nabij Den Hout op de weg naar Geertruidenberg, de tweede crashte 5 kilometer ten noorden van Moerdijk. Flakabteilung 831 kreeg toen eerst echt de smaak te pakken en opende vrij kort daarna het vuur op een landende Messerschmitt waarbij Uffz. Freidrich Kratz van 8./JG 1 om het leven kwam.

Het is jammer dat de Flakrapportage van deze week (nog) niet in de archieven zijn opgenomen zodat een weergave van de gebeurtenissen aanzienlijk meer beperkt van aard zullen zijn dan gebruikelijk.

War Diary Second Tactical Air Force

--/-- Time up/ down 09.40 and 12.12 hours

24 P-51's – 12 x 19 and 12 x 65 squadron – as first fighter sweep covering Marauders on Ramrod 577. The Mustangs crossed in at the Hook and patrolled Soesterberg and Gilze without incident.

One aircraft returned early with undercarriage trouble.

--/-- Time up/ down 10.03 and 11.45 hours

35 Spitfires from Nos.401, 411 and 412 squadrons as escort cover to Marauders on Ramrod 577. The Spitfires made rendez-vous but bombers were late, so that escort had to leave before target.

No other incident.

--/-- Time up/ down 09.40 and 11.40 hours

22 Spitfires from Nos. 331 and 332 squadrons as escort cover to Marauders on Ramrod 577.

The Spitfires were on time at rendez-vous but no bombers seen.

Patrolled off Dutch coast West Schouwen – The Hague.

--/-- Time up/ down 09.40 and 11.40 hours

23 Spitfires – 11 x 501 and 12 x 350 squadrons – as escort cover to Marauders on Ramrod 577.

The Spitfires did not make rendez-vous so swept off Dutch coast.

The 7th. Photographic Reconnaissance Group

--/-- Lt. Robert Nelson – flying in a Spitfire Mk.IX from No.14 squadron - carried out photorecco Rotterdam, The Hook and Maldegem airfield.

Verliezen in en om Zeeland

- P-47D 42-75647 van 353 FG/ 351 FS – Metfield Suffolk – werd laag vliegend over het Veersche Gat door Flak van Walcheren (Veere) getroffen. Waargenomen werd hoe de motor begon te roken waarna de piloot koers zette naar het vasteland.

Het KTB van het Kommando Flughafenbereich Gilze-Rijen weet echter te vermelden dat de machine werd getroffen door zowel Flak van de Kriegsmarine als door de nabij Moerdijk opgestelde Luftwaffe Flakabteilung 3./831 om daarna ten westen van Hoek van Holland in zee te storten.

Overigens sluit het een het ander bij deze crash niet uit. Na te zijn getroffen werd naar rechts gedraaid – weg van het afweervuur – om daarna door de Flak bij de Moerdijk onder vuur te worden genomen.

- Fw 190A-6 (550533) van 10./JG 2 gingen tijdens deze gevechten nabij Roosendaal verloren en de piloot is sindsdien vermist gebleven. Het is dan op voorhand niet uit te sluiten dat deze machine in de Zuid-Hollandse en/of Zeeuwse wateren is neergestort.
(Flg) Karl Burk mia
- Fw 190A-6 (642007) van 9./JG 2 stortte omstreeks 12.45 uur neer nabij Oud- en Nieuw Gastel ter hoogte van de Roosendaalsche Baan. De piloot – Lt. Gustav Geisler – kwam om het leven.
Enkele dagen later werden zijn stoffelijke resten op de Krieger Friedhof aan de Wouwschestraatweg te Bergen op Zoom ter aarde besteld.

Luchtbeschermingsdienst Gemeente Oud - en Nieuw Gastel

Op Dinsdag, 22 februari 1944, te omstreeks 12.45 uur, is door Anton van Hooydonk, wonende alhier, Roosendaalschebaan D.72a, ten gemeentehuize gemeld, dat nabij den Bartenweg in deze gemeente, om 12.40 uur een vliegtuig brandend was neergestort. Onmiddellijk daarna is het terrein, waarop het vliegtuig lag te branden, door de alhier gevestigde Marechaussee afgezet. Deze heeft voor de afzetting blijven zorgdragen tot ongeveer 19.30 uur, toen zij door een afdeling van de Duitse Weermacht werd afgelost.

Het neergestorte vliegtuig droeg de Duitse kenteekenen.

Het was een éénpersoons jachtvliegtuig en de inzittende piloot is vermoedelijk onmiddellijk gedood.

Het terrein waarop het vliegtuig is neergestort, is een perceel bouwland en is gelegen in de gemeente Oud - en Nieuw Gastel, ongeveer driehonderd meter ten Zuiden van den Bartenweg en ongeveer vierhonderd meter ten Westen van de Roosendaalschebaan.

Bij het neerkomen is het vliegtuig tegen een boom gevlogen. De boom werd daarbij geheel vernield.

Het perceel bouwland, dat reeds bezaaid was, heeft eenige schade opgelopen.

Van het neerstorten van dit vliegtuig is onmiddellijk telefonisch kennis gegeven aan de Hoofdinspectie voor de Bescherming van de Bevolking tegen Luchtaanvallen, Heerengracht 23 te 's-Gravenhage; aan den Polizei-Offizier te Vught en aan den Ortskommandantur te Roosendaal.

Op Dinsdag, 22 Februari 1944, omstreeks 13.00 uur, is door H.Lambregts, wonende alhier, ten gemeentehuize gemeld, dat op een perceel bouwland, gelegen achter het St. Bernardus gesticht, Hoofdstraat A.400, alhier, eenige onderdeelen waren neergekomen van het aan den Bartenweg alhier neergestorte vliegtuig.

Deze onderdeelen, waaronder zich ook de kap van het vliegtuig bevond, zijn in den namiddag van dezelfde dag ter plaatse afgehaald en naar het gemeentehuis te Oud-Gastel overgebracht.

Van het neerstorten van deze onderdeelen hebben geen afzonderlijke meldingen plaats gevonden.

Aan laatstbedoeld perceel bouwland is geen noemenswaardige schade toegebracht.

De Burgemeester van Oud – en Nieuw Gastel, plaatselijk beschermingsleider

- Omstreeks 12.30 uur voerde een Fw 190 van Stab.III/JG 2 een noodlanding uit in de Koningsoordpolder nabij Dinteloord. Hptm. Herbert Johann Huppertz – Gruppenkommandeur – bleef hierbij ongedeerd.²

Proces-Verbaal Marechaussee Post Dinteloord

Op 22 Februari 1944 te omstreeks 12.45 uur, werd mij, Jacob Marinus van Dijke, Opperwachtmeester tevens onbezoldigd Rijksveldwachter, behorende tot opgemelde Groep en Post, medegedeeld, dat te omstreeks 12.30 uur van genoemden datum een vliegtuig tijdens een luchtgevecht boven de gemeente Dinteloord was neergestort in de Koningsoordpolder te Dinteloord.

Naar aanleiding van deze mededeeling begaf ik mij terstond naar genoemde Koningsoordpolder te Dinteloord, alwaar ik op een perceel bouwland aantrof een vliegtuig van Duitse nationaliteit hetwelk blijkbaar even te voren was gedaald. Bedoeld vliegtuig van het type jager was weinig beschadigd evenals het bouwland waarop het was gedaald.

De piloot van bedoeld vliegtuig bevond zich bij het toestel en verklaarde mij, dat hij te omstreeks 12.30 uur dien namiddag tijdens een luchtgevecht naar beneden was geschoten, doch zijn toestel in glijvlucht aan den grond had kunnen zetten.

Van deze bevinding is door het Hoofd van den plaatselijke luchtbescherming te Dinteloord terstond mededeeling gedaan aan de instanties die hiervan kennis moeten dragen. Een afschrift hiervan is hun binnen den gestelden termijn toegezonden.

Persoonlijke ongelukken hebben zich niet voorgedaan.

Hiervan is door mij dit proces verbaal opgemaakt op ambtseed gesloten en geteekend te Dinteloord op 22 Februari 1944

De Opperwachtmeester voornoemd.

- Bf 109G-6 (Wnr 410885) van I./JG 3 stortte – na een botsing met een andere Bf 109G-6 – op 6 kilometer ten noordwesten van Willemstad in het Hollands Diep. Olt. Ernst-Heinz Löhner – Staffelkapitän van 2./JG 3 – kwam hierbij om het leven. Ook hij werd daags daarna op de Krieger Friedhof aan de Wouwschestraatweg te Bergen op Zoom bijgezet.
- Bf 109G-6 (Wnr. 161172) van 2./JG 3 stortte – na de botsing met de hierboven weergegeven machine – ten noordwesten van Willemstad in het Hollands Diep. Lt. Adolf Leib werd – dood aan zijn parachute – geborgen en op dezelfde Duitse begraafplaats bijgezet.

¹ Het wrak van deze machine werd op 15 september 1975 door de bergingsdienst van de Koninklijke Luchtmacht geborgen.

² Hptm. Huppertz zou op 8 juni 1944 tijdens luchtgevechten nabij Caen alsnog om het leven komen.